

Goda råd om köp av eldstad och skorsten

När du ska köpa skorsten och eldstad finns det några frågor du bör ställa dig. Vad ska eldstaden användas till? Trivseleldning eller uppvärmning? Värme snabbt eller ska värmen avges hela natten? Ska den användas till matlagning?

Beroende på om du ska ha eldstaden för att täcka största delen av ditt uppvärmningsbehov eller om du ska ha den för trivseleldning och som reserv vid elavbrott, ställs det olika krav.

Hela uppvärmningsbehovet

Om eldstaden ska användas som huvudsaklig uppvärmningskälla används ett vattenburet uppvärmningssystem kopplat till panna för olja eller med automatisk tillförsel av biobränsle, alternativt styckevedseldade med manuell påfyllning. Styckevedseldade pannor ska vara anslutna till en ackumulatortank.

Uppvärmning och trivseleldning

För mindre uppvärmningsbehov används lokaleldstäder. Öppna spisar är till för trivseleldning. Kaminer ger snabbt mycket värme och är lämpliga för tillfällig eldning under kortare perioder. Tunga eldstäder som kakelugnar är lämpliga när man vill ha värme under lång tid.

Godkända eldstäder

Det finns olika typer av godkännanden som visar att en eldstad uppfyller gällande krav. En förutsättning är att den tillhörande monteringsanvisningen följs. En typgodkänd eldstad uppfyller miljö- och säkerhetskraven i Boverkets Byggregler (BBR). I typgodkännandet redovisas vilka krav i BBR som är uppfyllda. De svenska typgodkännandena kommer att utgå och ersättas av CE-märkta produkter.

CE-märkningen visar att tillverkare intygar att gällande krav enligt EG-direktiven och de harmoniserade standarderna uppfylls. En CE-märkt produkt ska ha en handling som visar vilka direktiv som är uppfyllda. Denna handling samt monterings- och driftsanvisningar ska finnas på svenska.

P-märkta produkter uppfyller uppställda krav från respektive bransch. De kan vara högre än Boverkets funktionskrav.

Rätt skorsten

Skorstenar brukar delas in i modulskorstenar av keramiska material, stålörorskorstenar samt tegelskorstenar. Fram till 1960-talet var tegelskorstenen den vanligaste typen av skorsten. Från 1970-talet blev stålörorsskorstenen den vanligaste modellen som tillsammans med keramiska modulskorstenar är de vanligaste skorstenstyperna idag.

En eldstad kräver en skorsten som är rätt dimensionerad när det gäller area, höjd samt tekniskt utförande för att motstå höga rökgastemperaturer, kondens med mera. För att få hjälp med detta finns det en europeisk standard som ställer krav på hur skorstenar ska märkas. En vanlig märkning av skorstenar för vedeldning är T450-N1-S-D22-R33-C50-BO-L20080. Märkningen baseras bland annat på temperaturklass, tryckklass och kondenseringsklass.

Enligt BBR ska skorsten och eldstad passa ihop, inte bara mekaniskt utan även dimensioneringsmässigt, vad gäller temperatur, fukt, motstånd samt tålighet mot sotbrand.

Byggnmälan

Vid installation av eldstad eller skorsten krävs en byggnmälan till kommunen. I samband med byggnmälan ska en kontrollplan godkännas samt en kvalitetsansvarig utses. Ofta kan ägaren utses som kvalitetsansvarig om byggnadsnämndens förslag till kontrollplan godtas.

Boverkets Byggregler (BBR)

När du bygger eller installerar en eldstad eller skorsten ska Boverkets Byggregler (BBR) följas. BBR anger vilka funktionskrav som ska vara uppfyllda. I BBR finns regler som gäller eldstäder och skorstenar i flera kapitel.

Besiktning efter installation

När installationen är klar ska den besiktigas av en sakkunnig kontrollant. Då ska ägaren visa att installationen uppfyller BBR:s funktionskrav. Enklast görs det genom att använda typgodkända eller på något annat sätt certifierade produkter. Produkterna ska vara installerade enligt monteringsanvisningarna.

Att tänka på

Rökgastemperatur och skorsten: Äldre halvtensmurade skorstenar är dimensionerade för en högsta rökgastemperatur på 350°C.

Vikt: Golvet där eldstaden ska placeras måste tåla vikten av eldstaden och en eventuell skorsten som ska monteras på den. Överstiger eldstadens vikt 150 kg måste bjälklagets bärrighet kontrolleras.

Besiktning: En nyinstallerad eldstad ska besiktigas av sotningsdistriktet.

Mer information

Boverket, www.boverket.se
Skorstensfejarmästarnas Riksförbund, www.skorstensfejare.se
Konsumentverket, www.kov.se
Energimyndigheten, www.energimyndigheten.se
Myndigheteten för säkerhet och beredskap, MSB, www.msb.se
Taksäkerhetskommittén, www.taksakerhet.se.

Du kan också läsa mer i Brandskyddsföreningens goda råd-blad om vedeldning.

OM DET BRINNER – RING ALLTID 112

Brandskyddsföreningen är en medlemsorganisation som arbetar för ett brandsäkrare Sverige. Genom information och utbildning hjälper vi människor, företag och organisationer att ta eget ansvar för sitt brandskydd. 08-588 474 00. www.brandskyddsforeningen.se